

Al otro lado

Auf der anderen seite, Fatih Akin, 2007

Un professor d'universitat d'origen turc ha d'assumir la relació del seu pare amb una prostituta. Una sèrie d'incidents fortuïts faran que torni a Turquia a la recerca dels seus orígens.

On és l'altre costat?

Fatih Akin es va donar a conèixer amb *Contra la pared* amb el reconeixement dels Premis del Cinema Europeu (2004) i després ens va sorprendre amb una documental sobre la música d'Istanbul anomenat *Bajo el puente: Los sonidos de Estambul* (ambdues programades en aquesta sala).

La seva condició d'immigrat a Alemanya és quelcom que sempre està present en la seva filmografia presentant, d'una forma molt honesta, les contradiccions que això suposa per algú que viu i treballa a Occident però té els seus orígens a Orient.

Quan aparentment la política europea ens vol fer creure en la idea d'una Europa unida, encara es troben realitats com la turca que, a cavall entre Europa i Àsia, pugna per pertànyer al món occidental mentre la islamització de la població –especialment les dones– està fent marxa enrere amb tota la reforma d'Ataturk – anomenat pels turcs gran pare de la pàtria turca– i els militars, poc

donats a la democràcia, representen l'aspiració d'acostament a Occident.

En aquesta situació és molt difícil parlar de fronteres i construir la pròpia identitat; una identitat que sovint s'ha de trencar en decantar-se cap a un costat o l'altre.

Segurament per aquest motiu, *Al otro lado* és una pel·lícula que es va construir a base de plans i contraplans que enfronten la realitat turca a l'alemanya amb personatges que creuen fronteres, també en direccions contraposades, a la recerca d'un futur o d'una identitat que, suposadament, s'ha de trobar amb el canvi d'escenari però, que a l'hora de la veritat, no s'acaba de desvetllar.

Històries creuades

Robert Altman amb la seva pel·lícula *Short Cuts*, basada en els contes curts de West Craven, va servir en safata de plata el que seria un model per a la construcció d'una narrativa basada en les històries creuades que, a la fi, poden confluir, o no,

en funció dels interessos del guió.

Posteriorment, aquest model ha resultat una fórmula d'èxit segur per tot un seguit de pel·lícules molt reconegudes com l'oscaritzada *Crash* de Paul Haggis (guionista habitual de Clint Eastwood), o *Babel* d'Alejandro G. Iñàrritu que ja havia començat a ser conegut formant duet amb Guillermo Arriaga –el seu guionista habitual, fins el recent divorci de la parella artística– amb una altra pel·lícula coral com *Amores Perros*. També en podem citar d'altres menys reconegudes però no menors com *Cosas que diria de ella con solo mirarla* (2000) o *Nine lives* (2005) del director Rodrigo García –fill de Gabriel García Márquez–.

És evident que Akin ha après la lliçó i l'ha exportada al cinema europeu en què la fórmula magistral encara no estava massa experimentada i podia suggerir una certa renovació narrativa.

El problema narratiu d'*Al otro lado* apareix quan tot aquest entramat d'històries i missatges comença a resultar un xic forçat

perquè el director té la necessitat d'explicar moltes coses i no sap posar límits.

Només fent un petit repàs a les diverses línies argumentals ens trobem amb una immigrada turca que es veu abocada a la prostitució i coneix un home que la vol salvar però que, a la fi, és converteix en la seva perdició. El fill d'aquest home és un professor d'universitat –explica l'ascens social de la immigració– que no accepta la relació sentimental del pare i que no li perdona el seu pecat però, al mateix temps, sembla voler redimir-lo. La filla de la prostituta, criada amb els diners que la mare envia d'Alemanya a Turquia, esdevé activista contra el govern turc i acaba sent el boc expiatori de totes les històries que conflueixen en el conjunt de la història.

El relat es converteix en una mena de filigrana que, molts cops, va a la deriva i, llavors, és quan més es troba a faltar la mà ferma del capità agafant el timó i portant la història en una direcció concreta. Potser, fins i tot, agrairíem que alguna de les trames restés sense concloure, amb alguna possibilitat a desvetllar per part de l'espectador, perquè com va dir Godard: “el cinema és una estructura que pensa”. I personalment afegiria, sense cap intenció de voler emular el mestre: “que pensa i deixa pensar.”

Fitxa tècnica

Tècnics

Director: Fatih Akin
Productor: Fatih Akin, Andreas Thiel i Klaus Maeck
Guió: Fatih Akin
Muntatge: Andrew Bird
Fotografia: Rainer Klausman
Música: Shantel
Efectes especials:
Companyia productora:
Nacionalitat: Alemanya, Itàlia
Turquia
Durada: 122 minuts

Actors

Nurgül Yesilçay: Ayten Öztürk aka Gül
Baki Davrak: Nejat Aksu
Tuncel Kurtiz: Ali Aksu
Hanna Schygulla: Susanne Staub
Patrycia Ziolkowska: Charlotte “Lotte” Staub
Nursel Köse: Yeter aka Jessy
Erkan Can: Cosí de Nejat

Filmografia

2007
Auf der anderen Seite
2005
Crossing de Bridge: The Sound of Istanbul
2004
Visions of Europe (segment: “Die alten böse Leiden”)
2004
Gegen die Wand (Head On)
2002
Solino
2001
Denk ich an Deutschland
2000
I'm Juli
1998
Kurz und schmerzlos
1995
Sensin. Du bist es!